

OBRANNÉ PLÁNOVANIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY – PLÁNOVANIE NA ZÁKLADE SPÔSOBILOSTÍ

DEFENCE PLANNING OF THE SLOVAK REPUBLIC – CAPABILITY-BASED PLANNING

Viera FRIANOVÁ

ABSTRACT

This paper deals with the issue of the defence planning of the Slovak Republic. The aim of the paper is to present defence planning as one of the basic tools of strategic defence management of the Slovak Republic, the essence of which is Capability-Based Planning. The author presents the results of the theoretical and empirical research conducted on the issue. This paper author divided into three chapters, in which the author presents the terminology and the main theoretical background of the issue under study. Then the mechanism of functioning of the defence planning system at the national level with a link to the defence planning of the Ministry of Defence of the Slovak Republic, as well as the current knowledge from practice in the field. In the qualitative research of the issue, the author used mainly the method of induction, deduction, analysis, synthesis and generalization.

Keywords: Defence Planning, Capability, Capability-Based Planning

ÚVOD

Obranné plánovanie – jeden zo základných nástrojov strategického riadenia obrany¹, predstavuje cyklický, kontinuálny a komplexný proces zameraný na tvorbu, rozvíjanie a udržiavanie širokého spektra požadovaných vojenských a nevojenských/civilných kapacít a spôsobilostí potrebných na zabezpečenie obrany štátu² a plnenie jeho medzinárodných

¹ Pre komplexnejšie pochopenie problematiky je potrebné uviesť, že plánovanie obrany štátu zahŕňa okrem obranného plánovania aj plánovanie použitia ozbrojených síl na účely obrany štátu, plánovanie mobilizácie ozbrojených síl a plánovanie hospodárskej mobilizácie na účely obrany štátu podľa osobitného predpisu.

² Ozbrojeným silám (a ďalším výkonným prvkom systému obrany štátu) sa na zabezpečenie obrany štátu v čase vojny alebo vojnového stavu poskytujú dodávky tovarov na dopĺňanie strát a spotreby a štátne hmotné rezervy. Zabezpečenie dodávok tovarov a poskytovania služieb sa realizuje prostredníctvom systému hospodárskej mobilizácie cez určené subjekty hospodárskej mobilizácie. Hospodárskou mobilizáciou sa vytvárajú predpoklady na zabezpečenie zdrojov, ktorými sú životne dôležité tovary a služby nevyhnutné na prežitie obyvateľstva a potreby nevyhnutné na zabezpečenie činnosti ústredných orgánov, ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, záchranných zložiek, orgánov krízového riadenia, informačných a spravodajských služieb, ako aj subjektov hospodárskej mobilizácie. Finančné prostriedky na hospodársku mobilizáciu riešia správcovia rozpočtových kapitol prostredníctvom medzirezortného programu 06H - Hospodárska mobilizácia, ktorého gestorom je MH SR. Vzhľadom na to, že tento medzirezortný program pokrýva omnoho širšie spektrum plnenia úloh než je podpora obrany štátu, nie je súčasťou obranného plánovania. Prípravou a koordináciou opatrení na zabezpečenie funkčnosti orgánov verejnej moci, hospodárstva, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu a civilnej ochrany obyvateľstva v období krízovej situácie sa zaoberá civilné núdzové plánovanie. Pôsobnosť orgánov verejnej moci pri riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri príprave na krízové situácie mimo času vojny a vojnového stavu a pri ich riešení upravuje Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu.

záväzkov v oblasti obrany. Realizuje sa v troch časových horizontoch ako dlhodobé plánovanie (horizont 10-15 rokov), strednodobé plánovanie (horizont 3-6 rokov) a krátkodobé plánovanie (horizont 1-2 roky).

Uplatnením procesného prístupu, ktorým vo všeobecnosti skúmame sled činností, ktoré musia byť uskutočnené, aby zákazník procesu získal požadovaný výstup, obranné plánovanie chápeme ako proces, ktorého výstupom je generovanie požiadaviek na spôsobilosti nevyhnutné na obranu záujmov štátu spolu s uvedením časového horizontu, kedy majú byť tieto spôsobilosti k dispozícii. Účelom procesu obranného plánovania Slovenskej republiky je teda identifikovať a zostaviť zoznam požiadaviek na spôsobilosti (kapacity a schopnosti) na zaistenie obrany krajiny, čo korešponduje aj s účelom procesu obranného plánovania NATO (NDPP – NATO Defence Planning Process)³.

V kontexte ozbrojených síl ako rozhodujúceho výkonného prvku systému obrany štátu, proces obranného plánovania predstavuje základ nielen pre rozhodnutia týkajúce sa veľkosti, štruktúry či samotnej prevádzky (chodu) ozbrojených síl, ale aj ich rozvoja (investovania do ich modernizácie). S ohľadom na cieľ obranného plánovania, ktorým je vytvoriť vhodné podmienky na zabezpečenie obrany štátu a plnenie jeho medzinárodných záväzkov v závislosti od dostupných ekonomických zdrojov (ľudských, vecných, finančných), je potrebné zdôrazniť, že obranné plánovanie sa vykonáva ako v čase mieru, tak aj v čase vojny alebo vojnového stavu na dopĺňanie chýbajúcich kapacít a spôsobilostí ozbrojených síl v nadväznosti na vojnový štátny rozpočet.

Bez ohľadu na úroveň (medzinárodnú, národnú, rezortnú), na ktorej sa obranné plánovanie uskutočňuje ako aj šírku chápania samotného pojmu obranné plánovanie, ide vždy o prístup zameraný na identifikáciu, prijímanie, dosahovanie a rozvoj nových cieľov spôsobilostí potrebných na plnenie úloh obrany SR a ďalších medzinárodných zväzkov (NATO, EÚ) – teda ide o plánovanie založené na spôsobilostiach.

Cieľom predloženého článku je priblížiť obranné plánovanie ako jeden zo základných nástrojov strategického riadenia obrany Slovenskej republiky, ktorého podstatou je plánovanie na základe spôsobilostí. Pozornosť autorky je v článku prioritne zameraná na národnú a rezortnú úroveň procesu obranného plánovania. Komplexnejšie pochopenie danej problematiky si však vyžaduje objasnenie širších súvislostí zvolenej výskumnej témy (vrátane podstaty a mechanizmu fungovania systému obranného plánovania na medzinárodnej úrovni). Zámerom autorky je prezentovať pohľad ekonóma a poskytnúť čitateľovi teoretické aj empirické poznatky a závery z realizovaného kvalitatívneho výskumu danej problematiky, pri ktorom boli aplikované vybrané metódy a postupy vedeckej práce (najmä induktívno-deduktívna metóda, analyticko-syntetická metóda, a metóda zovšeobecnenia). K naplneniu hlavného cieľa článku prispelo aj splnenie nasledovných stanovených parciálnych cieľov:

- objasniť terminológiu a hlavné východiská danej problematiky;
- priblížiť proces obranného plánovania na základe spôsobilostí – národnú a rezortnú úroveň;
- prezentovať aktuálne poznatky z praxe v danej oblasti – v kontexte obsahu vybraných dokumentov upravujúcich problematiku obranného plánovania na národnej a rezortnej úrovni priblížiť súčasný stav ako aj budúce zámery a ciele rozvoja

³ Úlohou NDPP je stanovenie rámca, v ktorom budú na základe minimálnych vojenských a nevojenských požiadaviek NATO vyplývajúcich z plánovacích scenárov pre zabezpečenie kolektívnej obrany členských krajín NATO identifikované nasaditeľné a udržateľné spôsobilosti potrebné na naplnenie úrovne politicko-vojenskej ambície NATO (LoA – Level of Ambition). V súčasnosti NDPP zahŕňa 14 plánovacích domén.

spôsobilostí, identifikovať najvýznamnejšie problémy praxe v oblasti obranného plánovania SR a naznačiť ich možné riešenie.

V nadväznosti na stanovené parciálne ciele je obsah článku rozdelený do troch kapitol.

1 TERMINOLÓGIA A VÝCHODISKÁ SKÚMANEJ PROBLEMATIKY

Predpokladom skúmania nastolenej problematiky je objasnenie jej hlavných teoretických východísk vrátane vymedzenia súvisiacej terminológie.

Základnou charakteristikou obranného plánovania je cyklus obranného plánovania, ktorého cieľom je zabezpečiť požadované spôsobilosti v stanovenom čase. Vo všeobecnosti je cyklus realizovaný prostredníctvom nasledovných krokov (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b):

- stanovenie úrovne politicko-vojenskej ambície;
- definovanie spôsobilostí na splnenie ambície a určenie priorít ich plnenia;
- plnenie spôsobilostí;
- hodnotenie stavu plnenia spôsobilostí, spätná väzba pre prijatie politického rozhodnutia.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že kľúčovým pojmom problematiky obranného plánovania je práve pojem spôsobilosť (angl. Capability), ktorého vymedzenie je obsiahnuté vo viacerých dokumentoch.

V kontexte zabezpečenia obrany krajiny možno za spôsobilosť považovať komplexnú schopnosť vykonávať určitú činnosť, ktorá je tvorená organizačnou jednotkou, napr. rotou, práporom, brigádou, jej vycvičeným a v zmysle príslušných doktrín pripraveným personálom, výzbrojou, zásobami munície a materiálu, infraštruktúrou a pod. Terminologický slovník NATO AAP-06 (2022) definuje pojem spôsobilosť ako schopnosť dosiahnuť účinok prostredníctvom integrovaného súboru aspektov, kategorizovaných ako doktrína, organizácia, výcvik, materiál, rozvoj líderstva, personál, zariadenia a interoperabilita (NATO Standardization Office, 2022).

Hlavným vykonávateľom obrannej funkcie štátu je v podmienkach SR rezort obrany zastrešený Ministerstvom obrany Slovenskej republiky (ďalej len MO SR). V podmienkach rezortu Ministerstva obrany SR sa pojmom spôsobilosť⁴ označuje súhrn požadovaných kapacít a schopností programového prvku na zabezpečenie jeho súčasných a budúcich úloh (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b). Smernica Ministerstva obrany Slovenskej republiky o vyzbrojovaní definuje pojem spôsobilosť ako: „*schopnosť jednotky vykonávať určitú činnosť; jej dosiahnutie sa zabezpečuje výstupmi z jednej alebo viacerých oblastí; medzi tieto oblasti patria doktríny, organizačná štruktúra, výcvik, materiál, vzdelávanie, personál, infraštruktúra, interoperabilita a logistická podpora*“ (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2023a, s. 2). Inými slovami, s ohľadom na komplexný charakter rozvoja a udržiavania spôsobilostí musí byť proces obranného plánovania v rámci rezortu MO SR rozpracovaný do všetkých plánovacích domén, aby boli pokryté všetky plánovacie oblasti rozvoja spôsobilostí, označované skratkou DOTMLPFI⁵, čo je aj v súlade

⁴ V Českej republike sa v kontexte problematiky obrany a obranného plánovania používa pojem „schopnosť“. Bližšie pozri: Obranná stratégia Českej republiky 2023.

⁵ D – doktríny, O – organizačné členenie, T – výcvik a vzdelávanie, M – výzbroj, technika, materiál a zásoby, L – velenie a riadenie, P – personál, F – infraštruktúra, I – interoperabilita.

s implementáciou záväzkov SR vyplývajúcich z cieľov spôsobilostí, ku ktorým SR pristúpila v rámci procesu obranného plánovania NATO.

S ohľadom na skutočnosť, že rozhodujúcou výkonnou inštitúciou rezortu obrany sú Ozbrojené sily Slovenskej republiky (ďalej len OS SR) pôsobiace v priamej podriadenosti ministerstva obrany, je potrebné vymedziť aj pojem vojenská spôsobilosť, ktorý je často používaný práve v kontexte pôsobenia ozbrojených síl. Podľa Žídka, R. a Majchúta, I. možno rozlíšiť nasledovné tradičné vojenské spôsobilosti: spôsobilosť prieskumnej a spravodajskej činnosti, spôsobilosť vedenia a riadenia, spôsobilosť manévrovať, spôsobilosť palebného ničenia, spôsobilosť ochrany a spôsobilosť udržateľnosti. „*Úroveň osvojenia si tradičných vojenských spôsobilostí je rozhodujúcim kvalitatívnym parametrom bojového potenciálu vojsk. Nasadené vojská konvertujú svoj bojový potenciál na bojovú silu uplatňovaním vojenských spôsobilostí. V terminológii NATO sa praktické uplatňovanie vojenských spôsobilostí nazýva výkonom „bojových funkcií“ (Warfighting Functions) alebo „spoločných funkcií“ (Joint Functions)*“ (Židek, Majchút, 2015, s. 121-122).

Logické zoskupenie úzko súvisiacich spôsobilostí podporujúce ich rozvoj a súdržnosť je v slovenskom obrannom štandarde SOŠ 3680 AAP-6 (2023) označené ako oblasť spôsobilostí (angl. Capability Area). Termín cieľ spôsobilosti (angl. Capability Target) označuje kvantitatívny a/alebo kvalitatívny opis schopnosti dosiahnuť účinok alebo požadovaný výsledok, ktorý by mal byť k dispozícii (na použitie) v určenom čase. Kvantitatívny a/alebo kvalitatívny opis v oblastiach vojenských doktrín, organizácie, výcviku, materiálu, rozvoja líderstva, personálu, zariadení a interoperability, ktorý definuje základné zložky a požadované výsledky spôsobilosti predstavuje tzv. požiadavku na spôsobilosť (angl. Capability Requirement) (Úrad pre obrannú štandardizáciu, kodifikáciu a štátne overovanie kvality, 2023). V kontexte implementácie záväzkov, ku ktorým SR pristúpila v rámci procesu obranného plánovania NATO je termín cieľ spôsobilosti vymedzený ako: „*požiadavka na spôsobilosti Slovenskej republiky, ktorej implementáciou SR prispieva k naplneniu úrovne ambície NATO. Ciele spôsobilostí rozdelujeme na kvantitatívne a kvalitatívne*“ (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2019, s. 3). Plán postupu implementácie konkrétneho cieľa spôsobilosti (tzv. plán implementácie cieľa spôsobilosti) definuje požiadavky vo vyššie uvedenej štruktúre DOTMLPFI, ako aj termíny naplnenia uvedených požiadaviek.

Rozvoj spôsobilostí môže byť vykonávaný na národnej úrovni alebo spoločne s inými štátmi v rámci rôznych medzinárodných projektov a iniciatív. „*Členstvo v NATO a EÚ umožňuje SR spoločne s ostatnými spojencami a partnermi budovať spôsobilosti, ktoré by samostatne nebola schopná zabezpečiť alebo ich samostatné budovanie by bolo zdrojovo veľmi náročné. Účasť SR v spoločných projektoch a iniciatívach, a tým aj na obrannom úsilí v rámci NATO a EÚ, zvyšuje možnosti rozvoja spôsobilostí SR a zároveň umožňuje využitie potenciálu slovenského obranného priemyslu a inštitúcií zaoberajúcich sa výskumom, vývojom a novými technológiami*“ (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021e, s. 5).

SR ako členský štát NATO a EÚ je teda účastníkom obranného plánovania aj na medzinárodnej, resp. nadnárodnej úrovni, ktorého výstupom sú požiadavky na spôsobilosti požadované od SR a hodnotenie plnenia týchto záväzkov zo strany SR. „*Obranné plánovanie na medzinárodnej úrovni je zamerané na identifikáciu a rozvoj spôsobilostí potrebných na plnenie úloh kolektívnej obrany a ďalších medzinárodných záväzkov v oblasti rozvoja spôsobilostí, ktoré sú realizované prostredníctvom harmonizácie národného procesu obranného plánovania s procesom obranného plánovania NATO, resp. obranného plánovania v EÚ. Základný rámec obranného plánovania na medzinárodnej úrovni tvorí obranné plánovanie NATO (angl. NATO Defence Planning Process – NDPP)*“ (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b, s. 8). Jedným z kľúčových výstupov NDPP sú ciele spôsobilostí,

ktoré predstavujú rozdelenie minimálnych požiadaviek na spôsobilosti (angl. Minimum Capability Requirements – MCR) medzi jednotlivé členské krajiny a prispievajú k naplneniu úrovne ambície Aliancie a ďalších úloh stanovených v Politickej smernici. Proces rozdelenia prebieha každé 4 roky (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2019). „Výsledkom obranného plánovania NATO sú odsúhlasené príspevky členských štátov NATO vo forme konkrétnych síl a spôsobilostí, ktoré sú poskytované na zabezpečenie operačných potrieb NATO“ (Kelemen, Ivančík, 2012, s. 68).

NDPP sa realizuje cyklicky v nasledovných piatich krokoch (NATO, 2022):

1. Spracovanie Politickej smernice – aktualizácia politického zadania pre konkrétny plánovací cyklus;
2. Stanovenie minimálnych požiadaviek na spôsobilosti NATO⁶ (MCR);
3. Rozdelenie požiadaviek a pridelenie cieľov spôsobilostí⁷ medzi jednotlivé členské krajiny;
4. Implementácia cieľov spôsobilostí – ako výhradne národná zodpovednosť⁸;
5. Hodnotenie plnenia cieľov spôsobilostí – hodnotenie obranných a finančných plánov jednotlivých členských krajín.

Účasť SR na procesoch obranného plánovania je riadená a koordinovaná Sekciou obrannej politiky (ďalej len SEOP) MO SR, ktorá zabezpečuje jednotné presadzovanie národných záujmov prostredníctvom konsolidovaných stanovísk a odporúčaní. Nástrojom na zhromažďovanie informácií o národných spôsobilostiach, obranných plánoch a plnení cieľov spôsobilostí je tzv. Prehľad o obranných spôsobilostiach (angl. Defence Planning Capability Survey), ktorý slúži ako východisko pre hodnotenie členských krajín v rámci NDPP (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2023a).

Priority rozvoja spôsobilostí majú kľúčovú pozíciu aj v systéme obranných iniciatív EÚ. V praxi nadobúdajú podobu Plánu rozvoja spôsobilostí (ďalej len CDP), ktorého pravidelné aktualizácie vykonáva od roku 2008 Európska obranná agentúra (EDA) v spolupráci s členskými štátmi (vrátane SR). CDP na základe existujúcich trendov a potrieb identifikuje spôsobilosti, ktoré budú v blízkej budúcnosti rozhodujúce pre úspešné vedenie vojenských operácií. Nezávisle od CDP existuje aj Koordinované ročné hodnotenie obrany (CARD), ktoré naopak mapuje existujúce spôsobilosti členských štátov a identifikuje príležitosti na spoluprácu. Na tieto vstupy môžu nadväzovať projekty Stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO), ktoré ponúkajú členským štátom konkrétne príležitosti na spoločný rozvoj identifikovaných prioritných spôsobilostí. Financovanie spoločných obranných výskumných a vývojových projektov zabezpečuje Európsky obranný fond (EDF). Posledná revízia CDP bola dokončená v novembri 2023, pričom

⁶ Vypracúvajú sa na základe predpokladaných scenárov bezpečnostných hrozieb tak, aby bol dosiahnutý minimálny rozsah vojenských a nevojenských spôsobilostí potrebných na zabezpečenie splnenia úrovne ambície a ďalších úloh definovaných v Politickej smernici.

⁷ Ciele spôsobilostí prerozdeľujú MCR medzi jednotlivé členské krajiny NATO a sú jedným z kľúčových výstupov NDPP. Pri ich pridelení sa rešpektujú tri základné princípy: princíp spravodlivého zdieľania záťaže (Fair Burden Sharing), princíp primeranej výzvy (Reasonable Challenge) a princíp 50-tich percent (50% Guidance). V prípade finančne alebo technologicky náročných cieľov spôsobilostí sú tieto pridelené niekoľkým členským krajinám, ktorých úlohou je nájsť spôsob (napr. formou mnohonárodných projektov) ako spoločne vybudovať určenú spôsobilosť v požadovanej kvalite, rozsahu a časovom horizonte.

⁸ Jednotlivé členské krajiny zapracujú požiadavky do svojich národných plánov tak, aby boli splnené v požadovanej kvalite, kvantite a časových horizontoch. V rezorte MO SR sú hlavným nástrojom pre implementáciu cieľov spôsobilostí Plány implementácie Cieľov spôsobilostí, ktoré sú spracovávané po schválení nového balíka Cieľov spôsobilostí pre SR. Cieľom spracovania týchto plánov je definovať opatrenia potrebné pre naplnenie daného cieľa a spôsobilosti (večná požiadavka) a časové horizonty plnenia uvedených opatrení (termín implementácie požiadavky), čím sa zabezpečí naplnenie samotného cieľa a spôsobilosti.

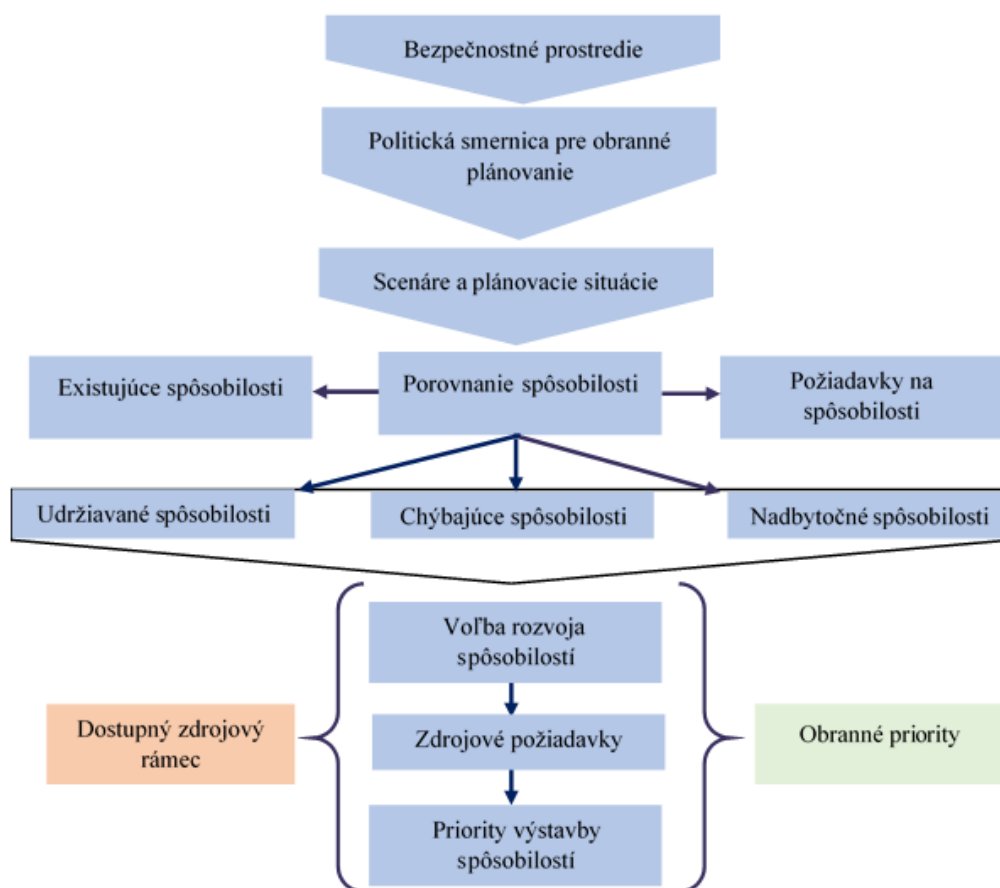
pôvodných 11 priorít bolo rozšírených na 22 prioritných oblastí. Tieto sú rozdelené do piatich strategických domén (pozemná, námorná, vzdušná, vesmírna a kybernetická) a samostatnej kategórie spôsobilostí, ktoré pôsobia ako násobiteľ síl a umožňujú fungovanie všetkých ostatných z nich⁹ (Strategic Enablers and Force Multipliers) (Lalkovič, 2024). V súvislosti s danou problematikou možno priblížiť aj pojem oblasti rozvoja technologických spôsobilostí (angl. Capability Technology Areas), ktoré predstavujú špecifické pracovné skupiny, ktoré založila EDA, zaoberajúce sa aktivitami na podporu výskumu a vývoja technológií v reakcii na potrebu rozvoja určitých obranných spôsobilostí. Svojou osobitou odbornosťou tiež prispievajú k projektom a programom EDA. V súčasnosti existuje 13 CapTechs a 2 pracovné skupiny (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b).

Záverom tejto kapitoly článku je potrebné zdôrazniť, že plánovanie na základe spôsobilostí (angl. Capability Based Planning – CBP) predstavuje plánovanie, ktorého základom je definovanie spôsobilostí, ktoré sú požadované pre plnenie stanovených operačných úloh. Plánovacie dokumenty v oblasti implementácie požiadaviek vyplývajúcich z cieľov spôsobilostí predstavujú plány implementácie cieľov spôsobilostí. Tieto plány definujú opatrenia, ktoré je potrebné zapracovať na národnej a rezortnej úrovni obranného plánovania (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b).

2 NÁRODNÁ A REZORTNÁ ÚROVEŇ OBRANNÉHO PLÁNOVANIA

Obranné plánovanie SR je, ako sme už naznačili vyššie, založené na definovaní spôsobilostí, ktoré sú požadované pre plnenie stanovených operačných úloh pre všetky scenáre a plánovacie situácie, vrátane najťažšieho scenára – vojny, ktoré sú overené bojovou hrou. Po zadefinovaní požiadaviek na spôsobilosti sa určí čo najefektívnejší spôsob, ktorým budú tieto požiadavky naplnené v závislosti od dostupných zdrojov. Schému procesu obranného plánovania na základe spôsobilostí popisuje obrázok 1.

⁹ Najväčšou kategóriou priorít sú spôsobilosti, ktoré podmieňujú efektívne využitie všetkých ostatných domén. Tými sú prevaha v elektromagnetickom spektre, trvalé a odolné C4ISTAR, vojenská mobilita a logistika, ochrana kritickej infraštruktúry, zdravotnícka podpora a RCHB ochrana a súdržné a kvalitne vycvičené ozbrojené sily.

Obrázok 1 Všeobecná schéma procesu obranného plánovania na základe spôsobilostí
Zdroj: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2021b.

Z obrázku je zrejmé, že z hľadiska praxe je potrebné sústrediť pozornosť nielen na dopĺňanie, nadobúdanie či vytváranie chýbajúcich spôsobilostí, ale aj na udržiavanie, rozvíjanie, či zdokonaľovanie existujúcich spôsobilostí, čo je samozrejme významne determinované zdrojovými možnosťami krajiny, ich kvantitatívnou i kvalitatívnou stránkou. Proces obranného plánovania na základe spôsobilostí je tak jedným z príkladov fungovania ekonomického princípu vzácnosti v praxi, ktorý sa následne prejavuje v presadzovaní požiadavky efektívneho plánovania, rozdeľovania a využívania zdrojov (ľudských, vecných ale najmä finančných).

Úlohou obranného plánovania na národnej úrovni je (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b):

1. spracovávať koncepčné, analytické, plánovacie a hodnotiace dokumenty v oblasti zabezpečenia obrany štátu a plnenia medzinárodných záväzkov štátu;
2. zlad'ovať procesy a úlohy v oblasti obranného plánovania, vyvažovať požiadavky na zabezpečenie obrany štátu a určovať postup a priority dosiahnutia požadovanej úrovne spôsobilostí SR s osobitým dôrazom na spôsobilosti OS SR a podpory obrany štátu v závislosti od dostupných ľudských, vecných a finančných zdrojov;
3. určovať plánovacie limity jednotlivých zdrojov potrebných na zabezpečenie obrany štátu a plnenie medzinárodných záväzkov štátu.

Základnými východiskami pre obranné plánovanie SR sú všeobecne záväzné právne predpisy (najmä Zákon o obrane SR, Zákon o hospodárskej mobilizácii a Zákon o riadení štátu

v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu), strategické dokumenty SR (Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR a Vojenská stratégia SR), strategické dokumenty NATO a EÚ (najmä Strategická koncepcia NATO, Lisabon 2010, Lisabonská zmluva, Globálna stratégia EÚ) a Programové vyhlásenie vlády SR. Výstupmi národného obranného plánovania v rámci jeho jednotlivých časových fáz sú (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b):

- Dlhodobý plán rozvoja podpory obrany štátu, ktorý predstavuje zdrojovo podložený zámer v oblasti rozvoja a udržiavania spôsobilostí podpory obrany štátu;
- Smernica pre obranné plánovanie SR, prostredníctvom ktorej vláda SR stanovuje priority, úlohy a zdrojový rámec na plnenie úloh na zabezpečenie obrany štátu a plnenie medzinárodných záväzkov v oblasti budovania spôsobilostí SR;
- Štátny rozpočet obsahujúci rozpočty jednotlivých kapitol (vrátane kapitoly MO SR), ktorých súčasťou sú aj výdavky v oblasti podpory obrany štátu. Súčasťou Návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné 3 roky je aj Zákon o štátnom rozpočte na príslušný rok, ktorý na návrh vlády SR schvaľuje NR SR.

Rezortná úroveň obranného plánovania predstavuje vnútorný plánovací mechanizmus na koordináciu procesov a plnenie úloh obranného plánovania v rámci vybraných ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy na základe usmernenia dokumentov národného obranného plánovania. Proces obranného plánovania v rezorte MO SR usmerňuje a procesne riadi Metodika obranného plánovania, ktorá tiež stanovuje hlavné zásady, princípy a postupy obranného plánovania a vypracovania dokumentov obranného plánovania.

Cieľom obranného plánovania na úrovni rezortu MO SR je identifikácia, vytváranie, rozvoj a udržiavanie požadovaných spôsobilostí rezortu MO SR s dôrazom na rozvoj OS SR a podpory obrany štátu pri napĺňaní politicko-vojenskej ambície SR, participácii na plnení úrovne politicko-vojenskej ambície NATO/EÚ a plnení úloh vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b).

Funkčné nastavenie procesov obranného plánovania v rámci rezortu MO SR vyžaduje rešpektovanie stanovených zásad. S ohľadom na už vyššie uvedené poznatky a kontext riešenej problematiky považujeme za dôležité upriamiť pozornosť najmä na nasledovné tri zásady (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b):

1. Harmonizácia národných plánovacích procesov s obranným plánovaním NATO a obranným plánovaním v EÚ je kľúčová pre dosiahnutie synergického efektu pri budovaní a udržiavaní spôsobilostí rezortu MO SR a spoločných spôsobilostí NATO/EÚ.
2. Kvalitné nastavenie procesu obranného plánovania zameraného na dosahovanie cieľov (vytvorenie/udržanie/rozvoj spôsobilostí) má zásadný význam pre plnenie cieľov v oblasti budovania spôsobilostí rezortu MO SR a pre efektívne, účelné a hospodárne vynakladanie zdrojov.
3. Schopnosť pružne reagovať na dynamiku zmien vyplývajúcich z vývoja bezpečnostného a operačného prostredia, skúsenosti z aplikačnej praxe a hodnotenia stavu spôsobilostí rezortu MO SR formou re-alokácie zdrojov.

V podmienkach rezortu MO SR sa obranné plánovanie vykonáva prostredníctvom nasledovných siedmych plánovacích domén (funkčných oblastí)

obrného plánovania: plánovania síl¹⁰, plánovania vyzbrojovania, plánovania infraštruktúry, plánovania logistiky, plánovania kybernetickej obrany, plánovania podpory obrany štátu a plánovania zdrojov.

Obdobne ako na národnej úrovni obrného plánovania, tak aj v rámci obrného plánovania v rezorte MO SR, majú jeho jednotlivé fázy svoje výstupy. V rámci dlhodobého plánovania sa spracúva Dlhodobý plán rozvoja rezortu MO SR na obdobie 10 až 15 rokov vychádzajúci zo Zdrojovo udržateľného modelu OS SR a Cieľového modelu MO SR, ktorého účelom je usmerniť postup rozvoja rezortu MO SR na dosiahnutie požadovaného cieľového stavu. Základným plánovacím dokumentom strednodobej fázy je Programový plán rezortu MO SR, ktorý rozpracúva Smernicu ministra obrany SR pre obrné plánovanie na obdobie 3 až 6 rokov, určuje zámery a priority jednotlivých programov, podprogramov a prvkov a tiež merateľné ukazovatele plnenia jednotlivých cieľov a priorít. Na základe Dlhodobého plánu rozvoja rezortu a Jednotného katalógu sú v rámci strednodobej fázy obrného plánovania spracovávané Plány implementácie spôsobilostí, ktorých cieľom je definovať opatrenia pre naplnenie stanovených cieľov (vecná požiadavka) a časové horizonty plnenia uvedených opatrení (termín plnenia požiadavky). Plány implementácie spôsobilostí zahŕňajú Plány implementácie cieľov spôsobilostí a plány implementácie všetkých ostatných spôsobilostí potrebných na zabezpečenie obrany štátu a plnenie medzinárodných záväzkov. Plány implementácie spôsobilostí spracovávajú gestori a schvaľuje ich minister obrany SR. Základnými plánovacími dokumentmi krátkodobej fázy obrného plánovania je Návrh viacročného rozpočtu rezortu MO SR¹¹, Rozpis rozpočtu kapitoly MO SR¹² a Plán obstarávania zákaziek (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021b).

Záverom tejto kapitoly článku je potrebné uviesť, že súčasťou systému obrného plánovania v rezorte MO SR je aj korekčný mechanizmus na odstraňovanie nedostatkov pri plnení priorít rozvoja spôsobilostí, ktorý uzatvára cyklus obrného plánovania (Politické usmernenie – Definovanie požiadaviek – Stanovenie cieľov – Implementácia cieľov – Hodnotenie plnenia cieľov – Spätná väzba pre prijatie rozhodnutia k zlepšeniu plnenia spôsobilostí, resp. k úprave priorít ich plnenia) v oblasti budovania a udržiavania spôsobilostí MO SR a spôsobilostí SR v gescii iných ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy. Mechanizmus sa aplikuje prostredníctvom opatrení v rámci dlhodobej, strednodobej i krátkodobej fázy obrného plánovania. Jeho význam spočíva hlavne v tom, že poskytuje spätnú väzbu na prijatie účinných opatrení na nápravu, resp. odstránenie nedostatkov identifikovaných v rámci hodnotiacich procesov obrného plánovania na medzinárodnej, národnej i rezortnej úrovni. Predpokladom pre prijímanie správnych korekčných opatrení je objektívne hodnotenie aktuálneho stavu.

¹⁰ Dokumenty, ktoré v rámci plánovania síl analyzujú súčasný stav v jednotlivých oblastiach spôsobilostí a predkladajú kvantitatívne a kvalitatívne parametre požiadaviek na spôsobilosti a zámer ich dlhodobého rozvoja, predstavujú koncepcie rozvoja spôsobilostí. Koncepcie rozvoja spôsobilostí sú spracované pre všetky zložky OS SR, vojenské spravodajstvo a vojenskú políciu, ktorých rozvoj je potrebný na dosiahnutie cieľového stavu stanoveného prostredníctvom modelov.

¹¹ Návrh sa pripravuje na základe Programového plánu rezortu MO SR a je súčasťou Návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné tri roky (vypracováva MF SR), ktorý je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky štátu. Súčasťou Návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné tri roky je aj Zákon o štátnom rozpočte na príslušný rok, ktorý schvaľuje vláda SR a následne NR SR.

¹² Rozpis rozpočtu na príslušný rok (ročný rozpočet) identifikuje krátkodobé požiadavky v oblasti obrného plánovania z finančného hľadiska pri zachovaní súladu s Programovým plánom rezortu MO SR.

3 POZNATKY Z PRAXE

Obranné výdavky Slovenskej republiky boli dlhodobo významne pod úrovňou 2 % HDP, čo spolu s neplnením rozvojových plánov viedlo k nedostatkom v oblasti kapacít a spôsobilostí ozbrojených síl a podpory obrany štátu s dopadom na obranyschopnosť Slovenskej republiky. Členstvo v NATO a EÚ umožňuje Slovenskej republike spoločne s ostatnými spojencami a partnermi budovať spôsobilosti, ktoré by samostatne nebola schopná zabezpečiť. Účasť na obrannom úsilí v rámci NATO a EÚ zväčšuje možnosti presadzovať bezpečnostné záujmy SR vo svete a ovplyvňovať širšie bezpečnostné prostredie (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021d).

V zásadnom strategickom dokumente v oblasti bezpečnosti štátu – v Bezpečnostnej stratégii Slovenskej republiky sa uvádza, že: „*Slovenská republika bude postupne zvyšovať svoje obranné výdavky a vytvárať vojenské spôsobilosti, ktoré budú v súlade s aliančnými plánmi pre kolektívnu obranu spojencov. Slovenská republika sa bude naďalej zúčastňovať na operáciách a misiách pod vedením EÚ a podporovať budovanie bezpečnostných a obranných spôsobilostí partnerských štátov, predovšetkým vo východnom a južnom susedstve*“ (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021a, s. 15-16).

Rozvoj spôsobilostí OS SR na obranu štátu vychádza z primárnej zodpovednosti Slovenskej republiky za svoju bezpečnosť a z členstva Slovenskej republiky v NATO a EÚ. Základné požiadavky na pripravenosť OS SR a na rozvoj ich spôsobilostí, ktoré budú ďalej rozpracované v rámci tvorby vojnového modelu a zdrojovo udržateľného modelu OS SR, identifikuje dokument Vojenská stratégia Slovenskej republiky. V stratégii sa uvádza, že: „*Dlhodobým cieľom rozvoja spôsobilostí OS SR sú odolné, akcieschopné, technologicky vyspelé a interoperabilné veliteľstvá, zväzky a útvary, pripravené efektívne pôsobiť v komplexnom a mnohovrstvovom operačnom prostredí s rýchlo rastúcim podielom nastupujúcich technológií. Rozvoj spôsobilostí OS SR bude vyvážený vo vzťahu ku všetkým druhom síl, úlohám a záväzkom, bude založený na dlhodobo udržateľnom zdrojovom rámci, bude rešpektovať požiadavky obrany Slovenskej republiky a bude umožňovať zodpovedne prispievať k plneniu medzinárodných záväzkov, ktorými je Slovenská republika viazaná. Prioritou vo výstavbe a rozvoji OS SR je plnenie Cieľov spôsobilostí NATO pre Slovenskú republiku*“ (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021c, s. 17).

Cieľom v oblasti výstavby a rozvoja ozbrojených síl je zvýšiť ich kapacity a spôsobilosti v súlade s plánmi tak, aby bolo zabezpečené plnenie všetkých ich úloh. Jednou z priorit výstavby a rozvoja ozbrojených síl je zabezpečenie výzbroje, techniky a materiálu ťažkej mechanizovanej brigády ako priority Cieľov spôsobilostí NATO pre Slovenskú republiku. Slovenská republika zabezpečí efektívne a transparentné využitie zdrojov (okrem iného aj) prostredníctvom (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021d):

- skvalitnenia procesov obranného plánovania, v ktorom sa rozpočtovanie riadi programovaním a dlhodobým plánovaním a je previazané s procesom obstarávania;
- harmonizácie obranného plánovania SR s obranným plánovaním NATO pri zohľadnení plánovania vojenských spôsobilostí v EÚ.

S cieľom nastaviť pravidlá a postupy v rezorte ministerstva obrany pre implementáciu záväzkov vyplývajúcich z cieľov spôsobilostí, ku ktorým Slovenská republika pristúpila v rámci procesu obranného plánovania NATO, bol v rezorte MO SR v roku 2019 prijatý dokument Metodika implementácie cieľov spôsobilostí. Zámerom je aplikáciou pravidiel a postupov definovaných v tejto metodike dosiahnuť väčšiu harmonizáciu medzi národným a Aliančným obranným plánovaním a zabezpečenie systémového spôsobu zapracovania požiadaviek vyplývajúcich z cieľov spôsobilostí do národného systému obranného plánovania. Nastavením pravidiel pre pravidelné vyhodnocovanie implementácie

cieľov spôsobilostí založených na merateľných ukazovateľoch (vyjadrujúcich pokrok v plnení cieľov) bude dosiahnuté objektívne hodnotenie a spätná väzba využiteľná pre všetky úrovne riadenia rezortu ministerstva obrany a ústavné orgány Slovenskej republiky s kompetenciami v oblasti obrany. Cieľom je tiež systémovo zabezpečiť riadenie obranného plánovania v rezorte MO SR a jeho koordináciu s ďalšími ústrednými orgánmi štátnej správy na národnej úrovni. Metodika implementácie cieľov spôsobilostí je určená pre všetky zložky rezortu ministerstva obrany, ktoré sa zúčastňujú na procesoch spojených s prijímaním, implementáciou a hodnotením plnenia cieľov spôsobilostí NATO (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2019).

S cieľom definovať strednodobý zámer prispievania SR do spoločne rozvíjaných spôsobilostí a iniciatív NATO a EÚ bol v roku 2021 prijatý ďalší dokument – Zámer rezortu MO SR pri zapájaní sa do projektov a iniciatív NATO a EÚ v oblasti spôsobilostí. Zámer pozostáva z nastavenia mechanizmu zapájania sa rezortu MO SR do projektov a iniciatív NATO a EÚ, zefektívnenia rozhodovacích procesov, určenia kritérií pre posúdenie zapájania sa do projektov a iniciatív a poskytnutia prehľadu existujúcich projektov a iniciatív, do ktorých je SR zapojená a do ktorých sa plánuje zapájať aj v strednodobom horizonte. Súčasťou tohto mechanizmu je pravidelné hodnotenie prínosu účasti v predmetných projektoch a iniciatívach na základe stanovených kritérií. Na základe komplexného posúdenia politických, vojenských a zdrojových implikácií vecne príslušnými organizačnými zložkami MO SR a Generálneho štátu OS SR sa implementovaním uvedeného mechanizmu môže skvalitniť proces prijímania rozhodnutí o zapojení sa SR do konkrétnych projektov a iniciatív v budúcnosti (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2021e).

Hlavný plánovací dokument dlhodobej fázy obranného plánovania – Dlhodobý plán rozvoja rezortu ministerstva obrany s výhľadom do roku 2035 (ďalej len DP 2035) určuje ciele a postupy na vytvorenie, udržiavanie a rozvoj kapacít a spôsobilostí OS SR, MO SR a iných organizačných útvarov v pôsobnosti MO SR. Rozvoj a udržiavanie spôsobilostí rezortu obrany má komplexný charakter. Preto je tento plán rozpracovaný v štruktúre DOTMLPF doplnenej o špecifickú oblasť rozvoja logistiky a podpory hostiteľskou krajinou (angl. Host Nation Support – HNS). Kapitoly DP 2035 sú zoradené tak, aby zodpovedali na otázky: ako budú OS SR a súčasť MO SR vyzerat' do roku 2035 (O); akou hlavnou výzbrojou a technikou budú OS SR disponovať (M); ako bude štruktúra OS SR naplnená personálom (P); ako sa bude personál rozvíjať prostredníctvom výcviku a vzdelávania (T); ako bude zameraný rozvoj líderských kvalít (L); aká infraštruktúra bude prioritne budovaná pre dosiahnutie týchto dlhodobých cieľov (F); aké zmeny v oblasti legislatívnych a interných predpisov rezortu je potrebné vykonať, aby rezort mohol plniť celé spektrum existujúcich a očakávaných úloh (D); a aké sú ciele rozvoja logistiky a HNS. Budovanie interoperability nie je v Dlhodobom pláne 2035 definované ako samostatná oblasť rozvoja. Interoperabilita ako schopnosť OS SR spolupracovať účinne, výkonne a súdržne na dosiahnutie taktických, operačných a strategických cieľov Aliancie bude rozvíjaná prostredníctvom rozvoja jednotlivých funkčných oblastí. Dlhodobým cieľom v oblasti interoperability je zvyšovať jej úroveň, a to: zavádzaním novej výzbroje, techniky a systémov; vzdelávaním; výcvikom; rozvojom systému velenia a riadenia a organizačnej štruktúry OS SR; a prostredníctvom procesov implementácie obranných koncepcií a doktrín. Každá kapitola plánu stanovuje dlhodobý cieľ pre danú oblasť a vo vybraných oblastiach aj ambíciu pre roky 2024, 2026 a 2035 (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2022).

Po schválení DP 2035 v NR SR bol následne v auguste 2022 po prvýkrát spracovaný Jednotný katalóg na rozvoj spôsobilostí, ktorý definuje požadované spôsobilosti vo vzťahu k úlohám pri obrane štátu vychádzajúcim zo všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných záväzkov SR. Katalóg priraduje jednotlivým zložkám a súčastiam OS SR spôsobilosti a úlohy vyplývajúce zo zákonov, medzinárodných záväzkov, ktorými je SR

viazaná a aj úlohy vyplývajúce z aktuálnych pridelených Cieľov spôsobilostí NATO pre SR 2021. Následne boli vypracované Plány implementácie cieľov spôsobilostí, na základe ktorých bola ministrom obrany SR schválená Revízia plánu implementácie ťažkej mechanizovanej brigády.

Záverom tejto kapitoly článku považujeme za potrebné zdôrazniť niektoré pozitívne ako aj negatívne skúsenosti z praxe za ostatné roky. S cieľom skvalitniť harmonizáciu národného obranného plánovania s plánovaním Aliancie boli v roku 2022 prvýkrát v histórii členstva SR v NATO spracované Plány implementácie Cieľov spôsobilostí 2021 (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2023b). Pozitívne vnímame aj skutočnosť, že v ostatných rokoch sa popri zverejňovaní Komplexného hodnotenia obrany, ktorého spracúvanie je v pôsobnosti MO SR, zverejňuje aj odpočet plnenia cieľov spôsobilostí a zhrnutie (Overview) Hodnotenia spôsobilostí obranného plánovania NATO pre SR v anglickom origináli aj slovenskom preklade (Úrad vlády Slovenskej republiky, 2023).

Na druhej strane v rámci rezortu MO SR a OS SR sa stretávame s nasledovnou skúsenosťou: *„Budovanie spôsobilostí nie je v súlade so zásadami plánovania na základe spôsobilostí. Negatívny vplyv na plnenie cieľov v oblasti rozvoja spôsobilostí a plnenie medzinárodných záväzkov má aj nedostatočná reflexia dlhodobých a strednodobých priorít MO SR v krátkodobej fáze obranného plánovania a obstarávania. Zásady CBP je potrebné dôsledne rešpektovať aj zo strany OS SR“* (Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, 2023c).

ZÁVER

Obranné plánovanie predstavuje zložitý proces. Pre komplexné pochopenie mechanizmu jeho fungovania (či už na jednotlivých úrovniach alebo v časových horizontoch) je potrebné oboznámiť sa s množstvom dokumentov upravujúcich predmetnú problematiku. Výsledky skúmania danej problematiky a poznatky z procesu obranného plánovania realizovaného v iných krajinách naznačujú, že k zefektívneniu obranného plánovania Slovenskej republiky by mohlo prispieť implementovanie nasledovných opatrení:

- zredukovať počet strednodobých riadiacich a plánovacích dokumentov na vládnej a rezortnej úrovni, prijaté plánovacie dokumenty dôsledne aplikovať v praxi;
- zabezpečiť systematické odborné vzdelávanie a zvýšené informovanie všetkých aktérov obranného plánovania pôsobiacich či už na národnej alebo rezortnej úrovni a usilovať sa o stabilizáciu skúseného personálu;
- komplexný charakter rozvoja a udržiavania spôsobilostí si vyžaduje, aby aj proces obranného plánovania v rezorte MO SR bol rozpracovaný do všetkých plánovacích domén (DOTMLPFI), a boli tak pokryté všetky plánovacie oblasti rozvoja spôsobilostí.

Záujmom každého štátu je byť pripravený pre prípad nutnosti brániť svoje záujmy tak, aby táto príprava i samotná obrana bola čo najúčinnjšia, a zároveň aby bola zdrojovo čo najmenej náročná. Obrana štátu, tak ako každá vnútorne zložitá a zdrojovo náročná činnosť, pokiaľ má byť uskutočňovaná efektívne, mala by byť dôsledne riadená, a teda aj predom naplánovaná. Keďže práve prostredníctvom mechanizmu obranného plánovania, pre ktoré je príznačné, že ide o plánovanie založené na definovaní spôsobilostí, ktoré sú požadované pre plnenie stanovených operačných úloh pre všetky zvažované scenáre, realizuje štát svoju riadiacu a koordinačnú funkciu pri vytváraní, udržiavaní a používaní nevyhnutných obranných kapacít na zabezpečenie svojej obrany, je potrebné tejto integrálnej súčasti procesu plánovania obrany štátu venovať náležitú pozornosť.

S ohľadom na zložitosť riešenej problematiky, ako aj samotného systému obranného plánovania Slovenskej republiky, autorka v článku objasňuje ako terminológiu, základné teoretické východiská a súvislosti z predmetnej problematiky, tak aj mechanizmus fungovania systému obranného plánovania na národnej úrovni s prepojením na obranné plánovanie rezortu MO SR. Predložený článok tak môže predstavovať zdroj poznatkov a informácií pre všetkých, ktorí sa zaoberajú štúdiom či skúmaním predmetnej problematiky. Taktiež môže podnietiť ďalších autorov k šíreniu poznatkov z danej problematiky v budúcnosti. Závety prezentované v danom článku môžu byť využité predovšetkým odborníkmi zainteresovanými na niektorej z úrovní či fáz procesu obranného plánovania Slovenskej republiky. Článok tiež môže byť zdrojom inšpirácií pre manažment rezortu MO SR usilujúci sa o zefektívnenie procesu obranného plánovania Slovenskej republiky.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- KELEMEN, M., IVANČÍK, R. 2012. *Obranné plánovanie a výdavky na obranu: Súčasť krízového plánovania štátu*. Košice : Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach. 2012. 207 s. ISBN 978-80-89282-77-7.
- LALKOVIČ, T. 2024. *Revízia plánu rozvoja spôsobilostí: Nové priority pre Európsku úniu*. [online]. [cit. 2024-09-01]. Dostupné na internete: https://www.mod.gov.sk/data/files/5326_2024-c-01-revizia-cdp-nove-priority-pre-eu.pdf.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2021a. *Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky*. [online]. [cit. 2024-09-01]. Dostupné na internete: <https://lnk.sk/nykr>.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2021b. *Metodika obranného plánovania č. p.: SEOP-42-2/2021*. Bratislava.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2021c. *Návrh Vojenskej stratégie Slovenskej republiky*. [online]. [cit. 2024-09-02]. Dostupné na internete: https://www.mosr.sk/data/files/4986_2021-vojenska-strategia.pdf.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2021d. *Obranná stratégia Slovenskej republiky*. [online]. [cit. 2024-09-01]. Dostupné na internete: <https://lnk.sk/xykr>.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2022. *Dlhodobý plán rozvoja rezortu ministerstva obrany s výhľadom do roku 2035*. [online]. [cit. 2024-09-10]. Dostupné na internete: <https://www.mosr.sk/dlhodoby-plan-rozvoja-rezortu-ministerstva-obrany-s-vyhľadom-do-roku-2035/>.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2023a. *Smernica Ministerstva obrany Slovenskej republiky o vyzbrojovaní v znení SmMOSR č. 6/2023*. Bratislava: MO SR, 2023.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2023b. *Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2022*. [online]. [cit. 2024-09-10]. Dostupné na internete: https://www.mosr.sk/data/files/5111_komplexne-hodnotenie-obrany-sr-za-rok-2022.pdf.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2023c. „*Poznatky, skúsenosti, problémy a návrhy z procesu obranného plánovania – programovania (II. časť)*.“ Prezentácia na Konferencii o obrannom plánovaní, Smrekovica, 2. – 4. 5. 2023.
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Sekcia obrannej politiky. 2021e. *Zámer rezortu MO SR pri zapájaní sa do projektov a iniciatív NATO a EÚ v oblasti spôsobilostí*. Č. p.: SEOP-55-27/2021.

- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Sekcia obrany, výstavby ozbrojených síl a obranného plánovania. 2019. *Metodika implementácie cieľov spôsobilostí. (dočasná verzia)*. Č.: SEKRO-96-14/2019.
- NATO. 2022. The NATO Defence Planning Process' five steps. [online]. [cit. 2024-07-10]. Dostupné na internete: [NATO - Topic: Defence Planning Process](#).
- NATO Standardization Office. 2022. *NATO Glossary of Terms and Definitions – AAP-6(2022)*. Edition 2022.
- Obranná stratégia Českej republiky*. 2023. [online]. [cit. 2024-08-12]. Dostupné na internete: [obranna_strategie_c_r_2023_final.pdf \(gov.cz\)](#).
- Úrad pre obrannú štandardizáciu, kodifikáciu a štátne overovanie kvality. 2023. *Slovník termínov a definícií NATO SOŠ 3680 AAP-6*. vyd. 15, 2023. [2105 \(uosksok.sk\)](#).
- Úrad vlády SR. Inštitút pre stratégie a analýzy. 2023. *Súhrnná implementačná správa za rok 2022*. [online]. [cit. 2024-09-10]. Dostupné na internete: https://www.mfsr.sk/files/archiv/86/suhrnna_implementation_sprava_za_rok_2022.pdf.
- ŽÍDEK, R., MAJCHÚT, I. 2015. *Ozbrojené sily demokratického štátu*. Liptovský Mikuláš : Akadémia ozbrojených síl GMRŠ. 2015. 253 s. ISBN 978-80-8040-521-2.

Ing. Viera FRIANOVÁ, PhD.

Katedra logistického zabezpečenia, Akadémia ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši, Demänová 393, 031 01 Liptovský Mikuláš
viera.frianova@aos.sk